

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΘΗΒΩΝ ΚΑΙ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

Κυριακή ΙΕ΄ Λουκά
(Ζακχαίου του τελώνου)

27-1-2019

Αγαπητοί μου, στην σημερινή Ευαγγελική περικοπή που προηγήθηκε, είδαμε το γεγονός εκείνο, που έλαβε χώρα όταν ο Χριστός μπήκε στην Ιεριχώ, και συνάντησε τον πλούσιο αρχιτελώνη Ζακχαίο. Ζητούσε δε να δει τον Ιησού, αλλά δεν μπορούσε, διότι ήταν κοντός στο ανάστημα και το πλήθος πολύ. Έτρεξε λοιπόν μπροστά και ανέβηκε πάνω σε μία συκομουριά, για να τον δει, διότι από εκεί επρόκειτο να περάσει ο Χριστός. Στην συνέχεια τον καλεί λέγοντας: Ζακχαίε, κατέβα γρήγορα, διότι σήμερα πρέπει να μείνω στον οίκο σου. Εκείνος ακούγοντας τα λόγια του Διδασκάλου, κατέβηκε γρήγορα και τον υποδέχτηκε με χαρά. Όταν όμως είδαν αυτό το γεγονός οι ιουδαίοι διαμαρτύρονταν λέγοντας πως είναι δυνατόν να μείνει στο σπίτι ενός αμαρτωλού. Ο Ζακχαίος είπε προς τον Χριστό: Κύριε δίνω την μισή μου περιουσία για τους φτωχούς και αν με δόλιο τρόπο πήρα από κάποιον οτιδήποτε, θα του το αποδώσω τέσσερις φορές περισσότερο. Άκουσε τότε από τον Χριστό ότι σήμερα σώθηκε αυτό το σπίτι με την έμπρακτη μετάνοια του Ζακχαίου, γιατί ο Υιός του ανθρώπου ήρθε να αναζητήσει και να σώσει το απολωλός.

Υπάρχουν μερικά πράγματα αγαπητοί αδελφοί, στη ζωή μας, που έχουν ιδιαίτερη σημασία. Υπάρχουν ορισμένες συναντήσεις, που στη ζωή μας είναι ορόσημο. Έτσι ήταν και αυτή η συνάντηση του Χριστού με το Ζακχαίο, που στάθηκε για τον αμαρτωλό αυτόν τελώνη, η αρχή της σωτηρίας του. Είναι πολύ σημαντικό, να δούμε αυτήν την πώρωση της καρδιάς, που συνήθως έχουμε εμείς οι άνθρωποι, και δεν μας αφήνει να δούμε το πνευματικό μας συμφέρον. Πνιγόμαστε από τα πάθη μας και ολόκληρη η ζωή μας έχει να κάνει γύρω από αυτά τα πάθη. Φυλακισμένοι στις αισθήσεις και σε αυτό που οι αισθήσεις μας παρέχουν, παραβλέπουμε εντελώς την πνευματική μας υπόσταση. Έτσι και ο Ζακχαίος, υπήρξε άνθρωπος φυλακισμένος στον επίγειο πλούτο. Η ιδιότητά του ως αρχιτελώνης μαρτυρεί για την πώρωση της καρδιάς του.

Επειδή ωστόσο τα μυστήρια του Θεού είναι ακατάληπτα, και επειδή ο Κύριος δίνει στον κάθε άνθρωπο την δυνατότητα της επιστροφής, έδωσε και στην καρδιά του Ζακχαίου την δίψα να Τον συναντήσει. Για αυτό και ο Δαβίδ ο προφήτης και Βασιλιάς της Παλαιάς Διαθήκης, θα πει «Μακάριοι ων αφέθησαν αι ανομίες και ων απεκαλύφθησαν αι αμαρτίαι».

Ο άγιος Αμφιλόχιος επίσκοπος Ικονίου, κάνει μία υπέροχη παρατήρηση, θα πει ότι, δεν μνημονεύει ο ευαγγελιστής την Ιεριχώ χωρίς λόγο, αλλά επειδή πρόκειται να πει ότι, ένας τελώνης φιλοξένησε στον οίκο του, τον Θεό. Αναφέρει πρώτα την πατρίδα, για να μας θυμίσει την πόρνη και έτσι να μη μας φανεί παράδοξη η μεταστροφή του Ζακχαίου. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο ανέφερε την Ιεριχώ, να φέρουμε στο νου μας την πόρνη Ραάβ, και να συγκρίνουμε τον τρόπο της σωτηρίας αυτών των δύο, όπως δηλαδή η Ραάβ η πόρνη δέχτηκε τον Ιησού του Ναυή ως κατάσκοπο, και τον έκρυψε, έτσι και ο Ζακχαίος ο τελώνης, δέχτηκε και έθρεψε στον οίκο του τον αληθινό Ιησού, τον κατάσκοπο της διάνοιας μας. Επειδή δέχτηκε η Ραάβ τον Ιησού του Ναυή ο οποίος εισήγαγε το λαό στη γη της επαγγελίας, αυτός δέχεται τον αληθινό Ιησού ο οποίος ήρθε για να μας εισαγάγει στη βασιλεία των ουρανών.

Δεν δέχτηκε τον παλαιό Ιησού ο οποίος κατεδάφισε τα τείχη της Ιεριχούς, αυτός, δέχθηκε τον αληθινό Ιησού ο οποίος κατεδάφισε τον ναό των ιουδαίων, διότι ο ίδιος είπε ότι «ου μη μείνει ώδε λίθος επί λίθον, ός ου καταλυθήσεται». Η πόρνη δέχτηκε τον Ιησού εκείνον του Ναυή, ο οποίος εισήγαγε διαμέσου του Ιορδάνη τον λαό «εις γήν ρέουσαν γάλα και μέλι», και ο τελώνης δέχτηκε τον αληθινό Ιησού, ο οποίος εισήγαγε διά του βαπτίσματος τους πιστούς «ό,που οφθαλμός ούκ είδε και ούς ούκ ήκουσε, και επί καρδιάν ανθρώπου ουκ ανέβη». Η Ραάβ δέχθηκε εκείνον τον Ιησού ο οποίος εξήγαγε το σταφύλι από τη γη της επαγγελίας, ο Ζακχαίος υποδεχτείκε τον αληθινό Ιησού, ο οποίος, εισήγαγε τον ληστή στον παράδεισο.

Ο άγιος Κύριλλος Αλεξάνδρειας, θα πει ότι, ο Ζακχαίος είχε απορροφηθεί από τον πόθο να γνωρίσει προσωπικά τον Θεό και Σωτήρα, και να δει το είδος του. Αυτό είναι το σπέρμα της σωτηρίας, που όταν πέφτει στο έδαφος της καρδιάς του ανθρώπου, τον συγκλονίζει από την βαθιά επιθυμία να δει ποιος είναι ο Κύριος. Η δίψα του Ζακχαίου, τον έκανε να προλάβει και να σκαρφαλώσει, σε μία συκομουριά για να μπορέσει να δει τον Κύριο, αλλά το τι διαδραματιζόταν στην καρδιά είναι ορατό μόνο σε Εκείνον που είναι και Θεός και άνθρωπος. Το πλήθος δεν ήταν σε θέση να δει τη Μεταμόρφωση της καρδιάς του, ούτε να εννοήσει τη φύση της επιθυμίας του. Αλλά πριν ακόμη δει ο Ζακχαίος τον κύριο, Εκείνος είχε αντιληφθεί την κίνηση στην καρδιά του με υπερφυσικό τρόπο, με τα όμματα της θεότητάς Του.

«Ζακχαίε σπένσας κατάβηθι», τι σημαίνει αλήθεια αυτό; Η χρονοτριβή στην πνευματική ζωή είναι γεμάτη κινδύνους, όταν ο θεός μας καλεί και μας απευθύνει λόγο, πρέπει να ανταποκριθούμε σαν τον Αβραάμ, να ακούσουμε με προσοχή την πρόσκληση του, και να ξεκινήσουμε αμέσως για όπου μας οδηγεί. Έτσι λοιπόν ουσιαστικά τα λόγια «βιάσου να κατεβείς», σημαίνουν: ταπεινώσου, κατέβα από το ύψος της κοσμικής σου θέσης, από την υψηλοφροσύνη σου, και βέβαια από τη συκομουριά. Ο Θεός σε καλεί, ενδύσου την ταπεινοφροσύνη και υποδέξου τη χαρά της σωτηρίας. Ο Κύριος απευθύνει σύντομο και ευθύ λόγο, γεμάτο δύναμη. Ο Ζακχαίος είχε προετοιμαστεί με πόθο που τον συγκλόνισε και ακόμη περισσότερο από την ταπείνωση του, αξιώθηκε να δεχτεί στην καρδιά του, τους λόγους του κυρίου οι οποίοι πυρακτωμένοι από θεία φλόγα πέτυχαν το στόχο τους.

Ο αρχιτελώνης δεν εξομολογήθηκε απλώς τις αμαρτίες του κατηγορώντας τον εαυτό του, αλλά, προτίμησε την πλέον οδυνηρή και αυστηρή καταδίκη. Αυτό σήμαινε τη διανομή όλης της περιουσίας του. Τέτοια ήταν η δύναμη της μετανοίας που προκάλεσε στην ψυχή του, η συνάντησή του, με το Χριστό.

Ο Ζακχαίος, αγαπητοί αδελφοί, έγινε συγγενής με τον κύριο κατά το πνεύμα. Έχοντας την επιθυμία να δει τον Κύριο, είχε δεχτεί το όνειδος του εξευτελισμού, αλλά ταυτόχρονα του δόθηκε η χάρη να φτάσει στη συνέχεια και την ισχύ του Σταυρού. Κατά τον Απόστολο Παύλο είναι τέτοια η χάρη, που εκτείνει τον άνθρωπο και τον πλαταίνει εις τετραπλούν, στις τέσσερις διαστάσεις: του πλάτους, του μήκους, του βάθους, και του ύψους. Ο Ζακχαίος έχοντας δεχτεί την αισχύνη του Σταύρου πλατύνθηκε κατά τις τέσσερις διαστάσεις του Σταύρου. Επιθυμούσε διακαώς να αποζημιώσει τετραπλάσια όλους όσους αδίχησε, έτσι, με προφητικό και προεικονικό τρόπο, η καρδιά του υποδέχτηκε τη χάρη που σε λίγο θα απέρρεε από το Σταυρό και την Ανάσταση του Χριστού. Ενεργοποιήθηκε μέσα του, το μυστήριο της διάβασης από τον θάνατο στη ζωή, πριν από το Γολγοθά, όπως γινότανε με τους προφήτες στην Παλαιά Διαθήκη.

Αγαπητοί είναι καιρός για τον καθένα μας, να ζήσει αυτήν την δύναμη της χάριτος. Αν καλλιεργήσουμε και μείς τον πόθο μας να κατοπτεύσουμε το πρόσωπο του Κυρίου όπως ο Ζακχαίος, και βάλουμε τον εαυτό μας στην οδό που βαδίζει Εκείνος, θα ανακαλύψουμε τον συνοδοιπόρο Χριστό και θα περάσουμε από την αισχύνη στη δόξα.